

WS - viesti

Outilaisille ja Smolanderueille

2020

Voutilaisten-Smolanderien sukuseura r.y.

Sposti: info@ws-sukuseura.fi

Kotisivu: www.ws-sukuseura.fi

Facebook: hakusanalla ws-suku

Puheenjohtaja: Eija Mäki, Lokkitie 1 C 4, 73600 Kaavi, puh. 0400-561 401

Sihteeri: Marita Parviainen, Peltokuja 7, 71160 Riistavesi, puh. 044-5928 697

Pankki: Valkeakosken Osuuspankki, FI13 5494 0920 0645 34, BIC OKOYFIHH

WS-wiesti

Julkaisija: Voutilaisten-Smolanderien sukuseura r.y.

Toimittajat ja taitto: Eija Mäki ja Marita Parviainen

Paino: Kuopion kaupungin tulostuskeskus

Sisällys:

Puheenjohtajan tervehdys

In Memoriam – Erkki Olavi Smolander 1934-2020

Suunnitelmissa

Kesäretki Outokummun kaivosmuseoon

Lahden seudun sukututkijat

Vanhoista lehdistä poimittua

Etsintäkuulutus

Netistä löytyy

SA-kuvia

Joulu – Aino Grundström 1976

Jäsenasiaa

Kansikuva: Outokummun vanha kaivos, Mikko Parviainen

Puheenjohtajan tervehdys

Hyvät sukulaiset

Tätä kirjoittaessani olemme juuri viettäneet Pyhäinpäivää tai kuten ennen sanottiin Pyhäinmiestenpäivää. Pyhäinpäivähän on kristillinen pyhimysten, marttyyrien ja vainajien muistopäivä, jota meillä Suomessa on perinteisesti vietetty viemällä kynttilöitä omaisten tai ystävien haudoille. Muistamme toki meidän rakkaitamme useasti myös tavallisen arjen keskellä, mutta Pyhäinpäivänä meillä olisi aikaa hiljentyä ja miettiä mennyttä ja ehkä ajatella myös tulevaisuutta, mikä meidän elämässämme on todella tärkeää ja tavoiteltavaa tai turhaa ja pois pantavaa.

Perinteinen Pyhäinpäivä on saanut nyt rinnalleen Amerikasta tulleen halloweenin. Halloween lyhenne tulee sanoista All Hallows Eve eli kaikkien pyhien aatto. Halloween perustuu alkuaan muinaisten kelttien viettämään talven alkamisen päivään, jolloin uskottiin vainajahenkien liikkuvan. Nyt tämä kurpitsa lyhtyjen, noita- ja luurankoasujen ym. juhla on vallannut suomalaiset ja halloweenia juhlivat etenkin lapset ja nuoret innokkaasti.

On ollut surullista huomata, että kun pyhäpäiviä siirrettiin viikonloppuihin niin niiden viettäminen alkoi menettää merkitystään, sillä yhä harvempi meistä tietää niiden alkuperäistä tarkoitusta. Osaltaan tähän on myös vaikuttanut kauppojen aukiolojen vapautuminen, on pyhä tai arki niin kaupat ovat aina auki ja ihmiset viettävät kauppakeskuksissa koko perheenä vapaa-aikaa.

Toivoisin, että nyt kun lähestymme adventtia, niin voisimme rauhoittua joulun odotuksen ja Joulunsanomien ja jättää vähemmälle siivoukset ja ostokset sekä muu humu ja vain nauttisimme toistemme seurasta ja kiireettömyydestä.

Vietetään juhlaa.

Eija

IN MEMORIAM

Erkki Olavi Smolander 8.7.1934-14.5.2020

Erkki syntyi Liperissä Roukalahdella Juho ja Siiri Smolanderin kuopukseksi. Hänellä oli vanhempi veli Toimi Kalervo. Veljen jäädessä hoitamaan tilaa Erkki päätti muuttaa Helsinkiin v. 1959. Erkki sai heti töitä tullivartijana Helsingin tullikamarissa. Hän oli eri tehtävissä tullilaitoksessa koko työuransa ja viimeksi tullisihteerinä tullihallituksessa, josta jäi eläkkeelle 1997. Tätä ennen hän oli jo muutaman vuoden osa-aikaeläkkeellä.

Helsinkiin muutettuaan Erkki aloitti koulun iltaoppikoulussa, josta valmistui ylioppilaaksi vuonna 1968 ja samana vuonna hän aloitti valtiotieteiden opinnot Helsingin yliopistossa. Valtiotieteiden kandidaatti hänestä tuli 1978 ja maisteri 1983.

Vaimonsa Gunvor Anitan Erkki tapasi kulttuuritalon tanssiaisissa ja heidät vihittiin vuonna 1963. Gun oli kotoisin Turun saaristosta Houtskäristä, jonne he rakensivat myös kesämökkinsä. Kalastus ja mökkeily olivat Erkille

tärkeitä harrastuksia. Kalassa hän kävi useana vuotena Tenjoella. Lisäksi matkustelu mm. vaellusmatkat Itävaltaan olivat tärkeitä harrastuksia. Hän pelasi myös bridgeä.

Erkki liittyi Voutilaisten-Smolanderien sukuseuraan vuonna 1967. Hän oli siitä pitäen aktiivinen sukuseuran jäsen. Hallitukseen hän kuului vuosina 1980-2012 ja toimi seuramme sihteerinä 1986-1993. Vuonna 1989 sukuseuramme matkan Pariisiin Erkki veti yhdessä Eino Voutilaisen kanssa. Pariisissa matkaryhmä tapasi sukuseuramme jäsenen ja Suomen epävirallisen kulttuurilähettilään Mirja Bolgárin. Erkki toimitti WS-viestiä vuosina 1995-2008. Hän oli toimittajana lempeä, auttoi ja tuki kirjoittajia. Vuonna 2004 uudistettiin sukuseuramme ensimmäinen sukujulkaisu, jossa työssä Erkki oli mukana. Sukuseuramme kultainen ansiomerkki hänelle myönnettiin Kuopion sukukokouksessa 1995. Sukuseuramme kunniajäsen hänestä tuli vuonna 1995. Sukuseurojen Keskusliitto ry:n kultainen ansiomerkki sukuseuratoiminnan hyväksi tehdystä työstä hänelle myönnettiin vuonna 2004.

Erkki oli pitkään liikuntaseura Friskis&Svettiksen jäsen. Hän toimi seurassa luottamustehtävissä, asiakaspalvelussa ja järjestäjänä. Hän osallistui ennakkoluulottomasti niin jumppa- kuin tanssitunneille. Erkki kävi liikuntasalilla seuraamassa tanssitunteja ja tapaamassa tuttuja vielä silloinkin, kun kunto ei enää mahdollistanut omakohtaista osallistumista.

Erkki oli sosiaalinen, kohtelias, ystävällinen ja mukava. Hän suhtautui ihmisiin arvostaen. Erkki Smolander oli sydämellinen herrasmies.

Muistamme häntä kiittäen ja kunnioittaen.

Ulla Tolmala
Päivi kankkunen

SUUNNITELMISSA

Sääntömuutos vuosikokouksessa

Vuosikokous on suunniteltu pidettäväksi keväällä Mikkelin Maakunta-arkistossa. Aiheena siellä olisi mm. jäsenmaksuja koskeva sääntömuutos. Seuran jäsenmäärä on vähentynyt huomattavasti ja yli 80 vuotiaiden jäsenmäärä kasvaa. Tästä johtuen hallitus esittää, että jäsenmaksu olisi kaikille 20€/vuosi tai 25€ alle 80 vuotiaille ja 10€ yli 80 vuotiaille. Tullakseen voimaan sääntömuutos on hyväksyttävä vuosikokouksessa vähintään $\frac{3}{4}$ enemmistöllä annetuista äänistä.

Sukututkimus- ja DNA-tapahtuma Lahdessa

Lahden seudun sukututkijoiden tiloissa. Luennoitsijana Erkki Kiuru, aiheena erityisesti DNA-tutkimus. Mukaan mahtuu korona-aikana vain 35 henkilöä. Paikalla mahdollisuus myös ruokailuun. Vain sukuseuran jäsenille. Tilaisuudessa voi liittyä jäseneksi.

Sukujuhla ja -kokous

Lauantaina 17.7.2021 Maaningan entinen kunnantalo, Valtuustosali. Ensi vuonna tulee kuluneeksi 40 vuotta muistopatsaan pystytyksestä.

Muistopatsas Per Jönssonin ja esivanhempien muiston kunnioittamiseksi pystytettiin vuonna 1981 Maaningalle Mustanvirran sillan kupeeseen.

Vuonna 1997 muistopatsas siirrettiin Maaningan kunnantalon puistikkoon.

Koronatilanteen vuoksi suunnitelmat ovat alustavia. Seuraa kotisivujamme ja FB-sivujamme. Voit myös tiedustella sähköpostitse tapahtumistamme. Lisätietoja kevään jäsenkirjeessä.

KESÄRETKI OUTOKUMMUN KAIVOSMUSEOON

Kuvat ja testi: Marita ja Mikko Parviainen

Koronasta huolimatta pystyimme tekemään kesäretken elokuussa. Kohteena oli Outokummun vanha kaivos ja sen museo. Retkeen osallistui 25 henkilöä eri puolilta Suomea. Tutustuimme museoon oppaiden johdolla kahdessa ryhmässä. Ruokailun jälkeen teimme kierroksen museotunnelissa, jonka jälkeen tutustuimme varsinaisen kaivosmuseon näyttelyihin. Kierros alkoi videosityksellä Kuparille rakennettu, jonka jälkeen menimme varsinaiseen tunneliin. Alkuun jokaiselle annettiin suojakypärä, joita oli monenvärisiä, päähän. Kypärän väri kertoi kantajansa aseman tunnelissa. Tunneli, jossa vierailimme ei ollut varsinainen kaivostunneli, vaan 1985 matkailukäyttöön louhittu. Kierroksen aikana tutustuimme mm. erilaisiin louhintamenetelmiin, kaivosmiesten työasujen kehittymiseen, työturvallisuuden paranemiseen ja erilaisiin kivilajeihin. Kierros päättyi varsinaiseen kaivosmuseoon. Sieltä parhaiten jäi mieleen lopputuotenäyttely, joka kertoi, miksi kaivoksia tarvitaan. Pohdimme itse kukin tahollamme, voisimmeko elää ilman kaivoksista saatavia malmeja. Meille myös kerrottiin kaivoksen merkityksestä koko Outokummulle. Kaivos huolehti esimerkiksi työntekijöittensä terveydenhuollosta ja koulutuksesta. Samoin näimme millaisissa asunnoissa työläiset asuivat. Kaivoksen puitteissa oli monenlaista vapaa-ajan toimintaa kuten torvisoittokunta ja tanssilava. Kaivoksen työntekijät pääsivät tansseihin ilmaiseksi, mutta kun lavalle salakuljetettiin Liperin tyttöjä tanssilava suljettiin. Lopuksi nautimme vielä kahvit ravintola Vanhassa Kaivoksessa.

Outokummun kaivostoiminta sai alkunsa, kun vuonna 1908 Kivisalmen laivaväylää ruopatessa löytyi suuri kellertävä kivi. Kivestä lähetetystä näytteestä löytyi runsaasti kuparia. Vuori-insinööri Otto Trustedt päätteli, että lohkarie on jääkaudella irronnut varsinaisesta malmista ja jääkauden sulamissuunnasta kuparin pitäisi löytyä. Aluksi malmiota etsittiin Rääkkylän seudulta, mutta lopulta tutkimuksen ulotettiin Outokumpuun. Lähes kahden vuoden ajan tehtiin koekairauksia ja porauksia kunnes 17. maaliskuuta 1910 kaira osui kuparimalmion suoneen.

Kivisalmen lohka

Outokummun päällä kerrotaan palaneen virvatulia, jonka ansiosta malmia olisi osattu etsiä oikeasta kohdasta. Valoilmiöt ovat ilmeisesti johtuneet mineraaleista.

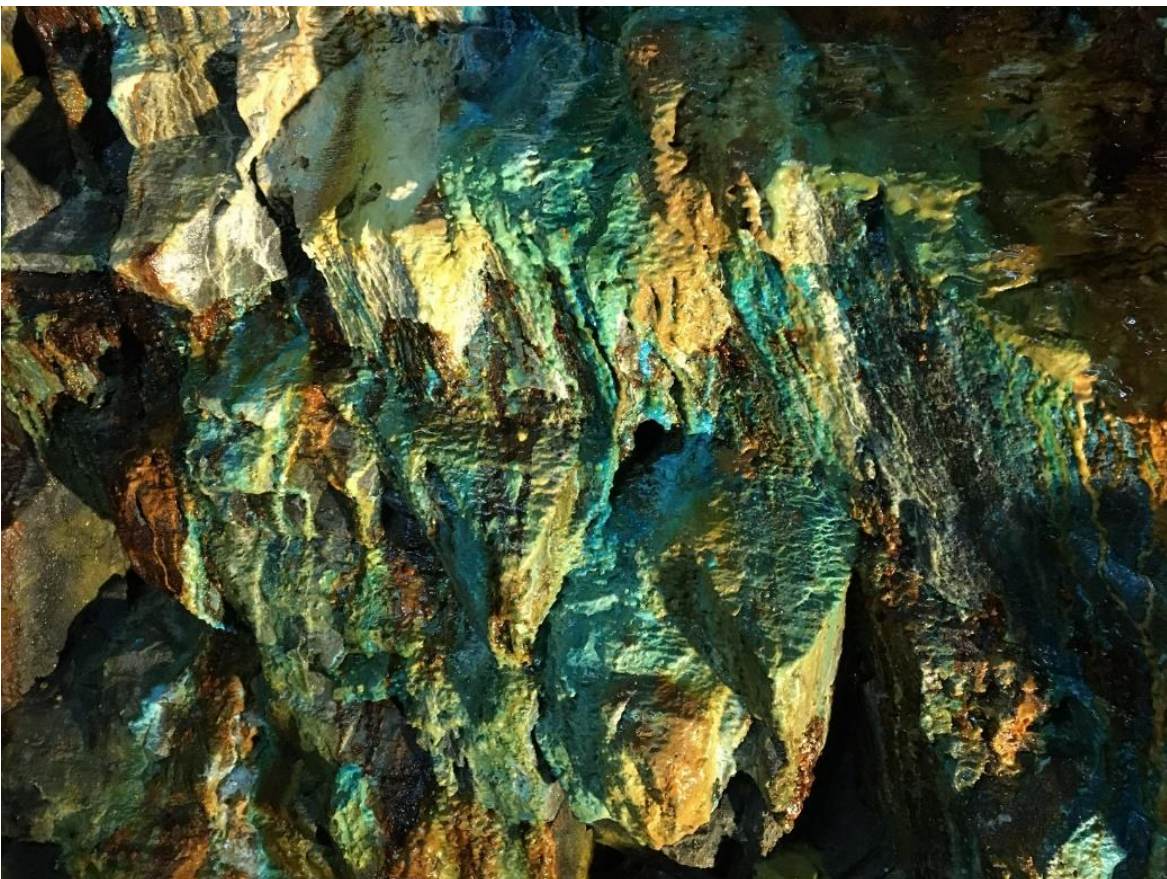
Alkuaikoina 1920-luvun loppuun saakka kiveä nostettiin kolmesta eri paikasta, joiden nimet olivat kumpu A, kumpu B ja kumpu C. Vanhan kaivoksen valmistuessa nämä pienet kaivoksen lopettivat toimintansa. Malmi käsiteltiin kumpuun rakennetussa kuparitehtaassa. Se aloitti toimintansa 1913. Siellä kuparimalmi jalostettiin harkoiksi, langoiksi ja nauloiksi. Osa malmikivestä kuljetettiin satamaan joko Joensuuun tai Juojärven Pitkälahteen.

Uudet tehokkaat tuotantolaitokset rakennettiin 1920-luvulla ja Outokumpu Oy:n historiassa ajanjakso 1930-1950 oli voimakasta kasvun aikaa. Outokummun kaivoksella oli 1950-luvun alussa yli 1000 työntekijää ja Outokumpu Oy oli yksi Euroopan tärkeimmistä kuparin tuottajista.

Vanhan kaivoksen tilalle avattiin uusi Keretin kaivos 1954 ja vuonna 1971 aloitti Vuonoksen kaivos. Tehokkaat koneet sekä jalostusmenetelmät nopeuttivat louhintaa ja malmivarat alkoivat vähitellen ehtyä. Vuonoksen kaivos suljettiin vuonna 1985 ja Keretti 1989.

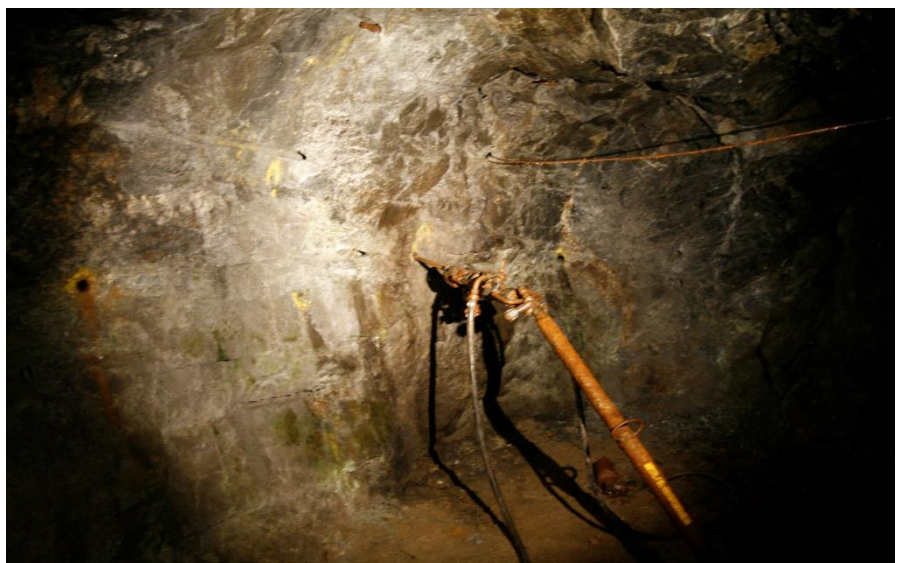
Tunnelissa tunti välillä olevansa taidenäyttelyssä. Eri malmeista syntyi erivärisiä taideteoksia tunnelin seiniin.

Kaivoskuilun hissin konehuone

Paloauto 1940-luvulta
konenäyttelyssä

Konevoima korvasi vähitellen ihmisvoiman louhintatyössä

LAHDEN SEUDUN SUKUTUTKIJAT

Lahden seudun sukututkijat ry on perustettu vuonna 1979 yhdistämään Lahden ja lähiseutujen sukututkijoita. Yhdistyksen jäseniksi ovat tervetulleita kaikki toiminnasta kiinnostuneet riippumatta siitä missä ovat sukujuuret ja mikä on asuinpaikka. Pääosa yli 500 hengen jäsenistöstä on päijäthämäläisiä, puolet lahtelaisia. Yhdistyksen toiminta järjestetään täysin vapaaehtoisvoimin, sillä ei ole palkattuja työntekijöitä.

Lahden seudun sukututkijat ry on Suomen Sukututkimusseuran ja Päijät-Hämeen tutkimusseuran jäsenjärjestö sekä Suomen Sukuhistoriallisen Yhdistyksen ja Sukuseurojen Keskusliiton kannatusjäsen.

Yhdistyksellä on omat facebook-sivut osoitteessa

<https://www.facebook.com/lahdenseudunsukututkijat>

Facebook-sivua pääsee katsomaan, vaikkei olisi rekisteröitynyt facebookin käyttäjäksi

Yhdistyksellä on toimitiloissa laaja noin 3300 nimikettä käsittävä kirjasto, joka on jäsenten käytettävissä ja josta jäsenemme voivat tehdä lainoja. Kirjaston kokoelmiin pääsee tutustumaan toimitiloissa järjestettävien tilaisuuksien yhteydessä tai sopimuksen mukaan.

Yhdistys järjestää kaikille avoimia kuukausitapaamisia, luentoja, teemapäiviä ja koulutuksia aiheista, jotka kiinnostavat sukututkijoita ja ylipäättään historianharrastajia. Osa koulutuksista ja teemapäivistä on ei-jäsenille maksullisia. Kuukausitapaamisia järjestetään kuukauden kolmantena maanantaina pääsääntöisesti kello 17:30 alkaen.

Vuonna 1983 aloitettiin oman lehden toimittaminen, **Anni Pakarinen** päätoimittajana, **Annikki Kärenmäki** ja **Torsti Heinonen** toimituskuntana. Julkaisun nimeksi valittiin **Sirkka Auvisen** ehdotuksesta Sukuset. Alkuun lehti tehtiin talkoilla kopioimalla sivut ja nitomalla ne ennalta painettuihin pahvikansiin. Vuonna 1990 lehti painettiin ensimmäistä kertaa kirjapainossa. Sukusten lokakuussa 2020 ilmestynyt numero 2/2020 on lehden 102. numero. Painosmäärä vuonna 2020 on 650. Lehti ilmestyy nykyisellään kaksi kertaa vuodessa.

Lahden seudun sukututkijat ovat järjestäneet helmikuusta 2016 alkaen DNA-iltoja geneettisen sukututkimuksen harrastajille. Osallistua voivat myös ne henkilöt, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Muutaman ensimmäisen käyntikerran jälkeen liittyminen jäseneksi on kuitenkin toivottavaa. DNA-iltojen vetäjinä toimivat Erkki Kiuru ja Antero Pärssinen.

DNA-iltoja järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa. Aloittelevien ryhmä kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 16.30 ja pidemmälle ehtineiden harrastajien ryhmä joka kuukauden toinen tiistai klo 16.30. Tällöin alkaa opastus ja neuvonta. Esitys päivän aiheesta alkaa klo 17.30. Kesäelokuussa kokoonnutaan kerran kuukaudessa kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 16.30 alkaen vapaamuotoisesti ilman erityisaihetta.

Tammikuussa 2020 aloitetut Geni-työpajat kokoavat yhteen seuran jäseniä, jotka luovat yhteistä sukupuuta ja jakavat sukulaisuussuhteitaan muille. Työpajojen vetäjänä toimii Mia Järvinen. Kokoontumisia on kaksi kertaa kuussa keskiviikkoisin klo 17 – 19.

Yhdistys järjestää retkiä sukututkijoita kiinnostaviin kohteisiin. Myös jäsenten avecit, jotka eivät ole jäseniä, voivat ottaa osaa retkille.

Juha Ilmoniemi

WS-Sukuseura varapuheenjohtaja

Yhteinen Jouluku

Miten saatais rauha maailmaamme
miten auttaa maailmaparkaa
miten kestää kotimaamme.
Kun vastaanottaa hoitaa huolta
erilaiset, eritavan ihmiset,
vaarallisen matkan takaa
sotien jaloista tänne tulleet
miten löytyy halua, kykyä, asennetta
siinä on sarkaa.

Nyt vain on suurista kansanjoukoista kysymys
tulossa on lapsia, pieniä, suuria,
nuoria, vanhempia ja vanhuksia.
Hätä on suuri autettavia paljon
omistaankin pitäis huolta pitää.
Nuoret heissä tulevaisuutemme,
vanhukset jo voimavaransa antaneet,
mutta saaneet eivät juuri mitään.

Siis löytäkäämme kuitenkin
Jouluku yhteinen.

Jos omastamme jotain tarvitseville annamme
niin rauhan myös yhdessä löydämme,
Joulun todeksi näin saamme
sen suuren sanoman jaamme.
Toivoa kaikille, iloa lapsille
Onnea rauhaa Joulumaassa.

Ulla-Maija Voutilainen

VANHOISTA LEHDISTÄ POIMITTUJA

Kuuromykkään lehti no 10/1918

TIETOJA KUUROMYKISTÄ

Talollisen emäntä, Kuopion kuurojen koulun entinen oppilas Heinäveden Korpilahdelta Hilma Vääntinen o.s. Voutilainen ilmoittaa, että raskas suru on kohdannut häntä ja hänen perhettään. Viime joulun aikana kuoli häneltä neljä poikaa, vanhin 14 vuotias. Pojat sairastivat lyhyen ajan ja kuolivat muutamain päivän kuluessa, niin että neljä lapsen ruumista makasi yhtä aikaa heidän äitassään. Kovin koski tämä tapaus äitiinkin, niin että hän oli heikkona surun vallassa kauan. Vanhemmille jäi vielä eloon yksi poika, 7 vuotias, sekä kolme tyttöä. Hilma Vääntinen on naimisissa kuulevan miehen kanssa ja ovat he ahkeralla työllään ja säästäväisyydellään hankkineet ja rakentaneet itselleen hyvän uudistila Heinäveden pitäjän Sydänmaalla. Lohdutukseksi heidän raskaaseen suruunsa tahdomme lausua Saarijärven Paavon yksinkertaiset sanat: ”Vaikka koee – eipä hylkää Herraa”

Iltalehti 17.7.1913

VERITYÖ

Viime lauantaita vasten yöllä tapahtui Leppävirran Hyvärinsalmessa verinen tapaus, jossa työmies K.V. Voutilainen menetti henkensä. Työmiehet Hirvonen ja Laakkonen olivat menneet ryypiskelemään n.k. Ilokallioille. Tähän olivat tulleet Voutilainen ja Jurvanen, joita Jurvasen kertoman mukaan edelliset pyysivät seuraansa. Yön lystit saivat nyt kuitenkin hirveän lopun. Ohikulkeneet lautturit olivat kuulleet yöllä avunhuutoja ja voivotusta ja aamulla Jurvanen sai todeta, että hänen toverinsa Voutilainen makasi verissään kuolleena, milloin jo toiset kaverukset olivat hävinneet. Lauantai-iltana näki tutkijamme miehen vielä verissään ruhjoutuneena tapahtumapaikalla, jota paitsi hän oli aivan märkinä, mistä päättäen hän on saanut myös järnessä käydä. Perjantai-iltana oli hänellä ollut vielä kalliolla hattu päässään, mutta aamulla oli hattu löytynyt Jurvasen venheestä. Rahaa löytyi taskusta vielä alun viidettäkymmentä markkaa.

Voutilainen, joka oli kotoisin Konnuslahdelta, oli vanhapoika ja tunnettu varsin siivoksi ja hillityksi. Pitempään aikaan ei lie hän juopotellutkaan, vaikka juominen näillä tienoin kuuluukin ”jokapäiväiseen leipään”. Poliisitutkinto on pidetty.

Kaleva 14.10.1909

HUKKUNUT

Kun viime perjantaina t.k. 8. päivänä työmies Juho Voutilainen noin kello 10 a.p. läksi Kemijärven Luusuan kylästä työmies Elis Kunnarin kanssa noutamaan veneellä heiniä Kemijoen varrelta vähän alemmalla Niemelän taloa, panivatkin he veneeseen niin paljin heiniä, että paluumatkalle lähtiessä Voutilaisella, joka asettui veneen perään, ei ollut kyllin tilaa sauvomiseen. Ja muutamia satoja syljiä heinänottopaikalta päästyä oli Voutilainen lakannut kokonaan sauvomasta, jonka takia

keulapuolella soutava Kunnari oli kysynyt syytä siihen. Kun vastausta ei ollut kuulunut ja kun heiniä veneessä oli niin korkealla, etteivät miehet nähneet toisiaan, oli Kunnari noussut seisalleen nähdäkseen mitä Voutilainen toimi perän puolella. Vaan silloin ei Voutilaista enää ollutkaan veneessä. Voutilainen oli siis jollain tavoin Kunnarin tietämättä suistunut veneestä jokeen ja kadonnut sinne.

Joen toisella rannalla oli sattunut olemaan muuan mies, joka oli nähnyt, miten Voutilainen päästikkaa putosi jokeen, vaan kun mitään hätähuutoa ei ollut kuulunut, otaksutaan että Voutilainen jokeen pudotessaan oli satuttanut päänsä johonkin kiveen ja siten heti mennyt tainnoksün sekä ääntä päästämättä hukkunut.

Hukkunutta harasi kylän väki kolmena päivänä ja vasta maanantaina löydettiin hänen ruumiinsa sekä tuotiin Kemijärven hautausmaalle. Väinaja, joka oli toiminut tukkitöissä sekä loma-aikana asustanut Luusuan kylässä, oli vasta noin 24 vuotias ja kirjoilla Kemissä. Hänen isällään oli aikoinaan talo ja kauppaluoke Kemissä, vaan muutti hänen isänsä useita vuosia sitten Amerikkaan.

Itä-Savo 2.10.1920

VIINATROKARIN RAAKA KOSTOTYÖ – TAPPANUT RAITTIUSPOLIISIN NELJÄ LEHMÄÄ

Vuime tüstaita vasten yöllä oli Kosmanvedellä olevassa Ruissaaressa Litmanielellä tapettu raittiuspoliisi maanviljelijä J. Ihalaisen neljä hyvää lypsylehmää. Lehmät oli talutettu saaresta sijaitsevasta kesänavetasta ulos ja nähtävästi kirveen hamaralla ruhjottu otsaluut rikki.

Tutkimuksissa kävi selville, että törkeän teon oli suorittanut mäkitupalainen Jaakko Voutilainen 14 vuotiaan poikansa avustamana. Raakalaistyö oli kostotoimenpide. Voutilaista nimittäin sakotettiin Kuopion kihlakunnan syyskäräjillä 1500 markkaa viinan keitosta Ihalaisen ilmiannon perusteella.

Voutilainen vangittiin ja vietiin Kuopion lääninvankilaan tuomiotaan odottamaan.

Itälehti 8.8.1928

TULIPALO LAPPEELLA – ASUINRAKENNUS IRTAIMISTOINEEN TUHOUTUI – PIENI LAPSI PELASTETTU VIIME TIPASSA

Maanantaina klo 4 tienoissa iltapäivällä pääsi tuli irti Lappeen Peltolassa suutari Torven omistamassa pienessä lautaisessa asuinrakennuksessa. Sammutusväkeä saapui heti paikalle, mutta liekit olivat jo ehtineet saada niin suuren vallan, ettei rakennus ehditty pelastaa. Talossa asui myös leski Lyyli Voutilainen pienen kasvattityttärensä kanssa. Tulipalon sattuessa oli mainittu Voutilainen poissa asunnostaan. Vuime tingassa ehti hän paikalle pelastamaan lapsen. Tuli oli saanut alkunsa lattialle pudonneesta kekäleestä.

ETSINTÄKUULUTUS

Vanhoja lehtiä selatessa toimitus on useissa artikkeleissa törmännyt seuraaviin henkilöihin, joista kaipaisimme lisää tietoja:

Anna Voutilainen

- kansakoulun opettaja
- ensimmäisiä suomalaisia lähetystyöntekijöitä
- työskenteli 1900-luvun alussa Afrikassa Ambomaalla
- puoliso lähetystyöntekijä Akseli Juho Glad

Kaisa (Katri) Voutilainen

- näyttelijä, laulaja, tanssijatar
- työskenteli ainakin Tampereen ja Turun teattereissa 1920-luvulla
- esiintyi mykkäelokuvassa Lumisten metsien mies

*Aleksanteri (Tuure Bahn), Lucie (Kaisu Voutilainen)
näytelmässä »Tarkastuksella».*

Kuva: Työvään näyttämötaide lehti 1.11.1929

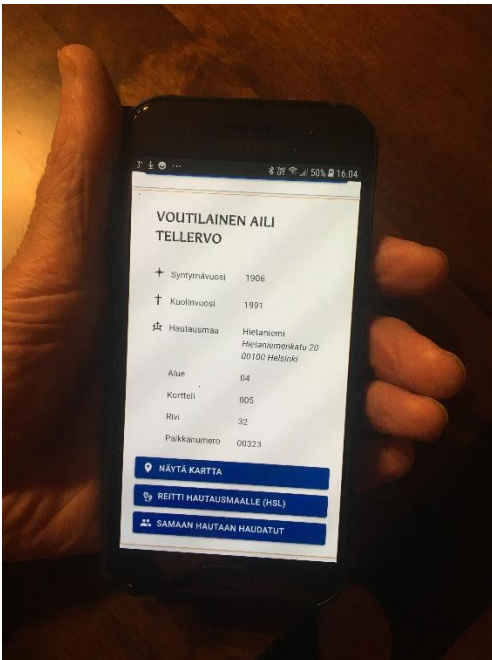
Mikäli sinulla on kyseisistä henkilöistä jotain tietoja esim. mihin sukuhaaraan kuuluvat tai elämän vaiheista, lehden toimitus (Marita) ottaa kiitollisena tietoja vastaan.

NETISTÄ LÖYTYY

Helsingin hautausmaat

Helsingin seurakunnat ovat julkaisseet hautausmailtaan hakupalvelun. Osoitteesta hautahaku.fi löytyy tiedot noin 350 000 Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaille haudatusta vainajasta. Tiedostossa ovat Hietaniemen, Malmin, Honkanummen, Kulosaaren ja Östersundomin hautausmaat sekä Maunulan uurnalehto ja Kallion uurnaholvi. Nimihauulla selviää hautausmaa, minne vainaja on haudattu ja haudan tarkka sijainti. Samoin siitä näkee vainajan syntymä- ja kuolinvuodet sekä muut samaan hautaan haudatut. Voutilaisia haulla löytyy 219 ja Smolandereita 28.

Usein hautausmailloilla käydessä joutuu toteamaan, että jossakin näillä main sen haudan piti olla. Hakupalvelun tarkoituksena on auttaa omaisia löytämään läheisensä hauta. Näin korona-aikaan voi myös tehdä omatoimisia hautausmaakävelyitä ja yrittää löytää mahdollisimman monta suvun hautausta.

Sotasampo

Jo pitemmän aikaa on netissä ollut sotasamposivusto. Sen avulla voi tutustua monenlaisiin tietoaisteihin Suomesta toisessa maailmansodassa ja tutkia sodassa taistelleiden sukulaisten vaiheita. Siinä voidaan hakusanaksi laittaa henkilöitä, paikkoja tai joukko-osastoja. Sieltä löytyy myös erillinen tietokanta sodissa menehtyneistä tai sotavangeiksi jääneistä. Yhdistämällä henkilöön joukko-osaston sotapäiväkirjoja voi yrittää selvittää, mitä tapahtui sinä päivänä, kun henkilö kaatui tai joutui vangiksi. Lisäksi Sotasammossa on runsaasti valokuvia. Jos valokuvatiedostoon laittaa hakusanaksi Voutilainen saa tulokseksi 16 ja Smolanderilla viisi kuvaa.

SA-KUVIA (Sotasampo)

Lotat mottitalkoissa. Kuvassa toinen vasemmalta Liisa Smolander.

Korvikkeen keitossa. Oikealla Mannerheim-ristin ritari, kersantti Voutilainen

JOULU

- Minä taidan kasvattaa talveksi kokoparran, sanoi isä yhtenä päivänä äidille.
- Miltähän tuo näyttäisi, sanoi äiti ja nauroi kujeellisesti.
- Saisi sitten nukkua varttitunnin kauemmin, kun ei tarvitsisi raakata partaa, kun muutenkin pitää lähteä niin aikaisin. Ja lämmittäisihän se ehkä jonkun verran.

Isällä on pitkä kävelymatka työhön. Kiviniemeen on täältä viisi kilometriä. Isä sanoi, että talvella on joskus niin paljon lunta, että on hyvin vaikea kulkea paksussa lumessa. Useimmiten isä on jo lähtenyt, kun heräämme ja tulee kotiin vasta, kun on jo ihan pimeä.

Sitten isä lakkasi raakaamasta partaansa ja se kasvoi koko ajan. Isäni kasvot olivat melkein sen parran peitossa niin, että näkyi vaan nenä ja silmät. Yhtenä iltana, kun isä tuli työstä, niin hän oli kuin lumiukko. Koko naama ja parta ja lakki ja takki olivat ihan valkoiset.

- Huh, huh, sanoi isä. Onpa kylmä!
- Isä on kuin lumiukko, sanoi Jorma.
- niin, tai kuin joulu-ukko.

Joulu oli jo ihan lähellä ja isä sanoi, että huomenna tuodaan kuusi. Kun isä illalla tuli työstä, niin hän kantoi selässään pientä mäntyä.

- Ei täältä kuusta saa, sanoi isä. Yksi maanomistaja lupasi kyllä minulle kuusenoksan, mutta minusta mänty on sentään oksaa kauniimpi.
- Kyllä se mänty olikin kaunis, vaikka se ei haissut kuuselta eikä joululta.

Jouluaattona saimme kaikki lapset mennä ulos mäkeä laskettelemaan. Siellä oli oikein hauskaa, kun meillä oli se punainen kelkka, jonka joulu-ukko Kristiinassa toi. Kun me sitten menimme sisälle, kun äiti huusi meitä syömään: ”Missäs ne kläpit on. Tulkaahan syömhään.” oli isä jo laittanut ”kuusen” ihan valmiiksi. Ja voi, miten kaunis se oli! Ei sitä huomannutkaan, että se oli mänty. Isä oli nostanut sen kaiken varalta pöydälle, etteivät lapset ylety sitä kaatamaan ja rikkomaan kuusenkoristeita.

Isällä on oikein paljon kauniita kuusenkoristuksia. Kaunein niistä on kuitenkin hopeatiuku, joka on ihan ohutta lasia ja johon on maalattu valkoisella ja hopealla ja vaaleanpunaisella pieniä, pieniä kukkia raidaksi. Se kilisee niin heleästi, että tuntuu kuin pieni enkeli olisi sitä soittamassa. Sellainen varmaankin on enkelin tiuku. Sitten on isällä paljon sinisiä ja keltaisia ja valkoisia ja punaisia lasipalloja, jotka ovat niin ohuita, että jos vähän puristaa, niin ne menevät jo rikki. Sitten on vielä lasisia jääpuikkoja, jotka isä aina ripustaa ihan ylimmille oksille aivan joulutähden alle. Se joulutähti on ihan kuusen latvassa ja loistaa niin kauniisti että! Siinä on enkelin kuva keskellä ja se on monihaarainen. Se on sitten kaunis siellä kuusen latvassa. Sitten on isällä vielä hopealankoja. Isä panee ne aina hienon silkkipaperin sisälle joulun jälkeen samoin kuin ihan kaikki muutkin joulukuusenkoristukset, että ne säilyisivät kauniina uusiin jouluihin. Niin paljon kauniita koristuksia isällä on!

Isä on saanut ostaa omenoita. Ne ovat ihan punaisia ja isä on ripustanut nekin ylös kuusenoksille. Isä sanoo, että ne ovat kuusenkynttilöiden painoina.

Äiti on leiponut kuuseen emmät ja eijät ja sydämet. Ne emmät ja eijät me saamme syödä, kun joulu on ohi.

Meidän kuusessa on myöskin joulukuusen karamellejä. Ne ovat litteitä, neliskulmaisia ja kovia ja niissä on kaunis kiiltopaperi ja fransut molemmissa päissä ja paperin keskellä on pieni kiiltokuva. Ne ovat kauniita joulukuusen karamellejä!

Kun oltiin syöty, niin sitten leikittiin ”Joulupuu on rakennettu...” ja ”Piiri pieni pyörii...” ja ”Kas kuusen latvassa oksien alla...” Isä ja äiti leikkivät myös meidän kanssamme. Äidin piti pitää Mikkoa sylissä, kun Mikko ei vielä osannut oikein hyvin leikkiä. Kyllä Mikko jo osasi näyttää sormella kuusen latvaa, kun äiti piti sormesta kiinni, mutta varmasti hän jo ensi jouluna osaa.

Valma osaa jo ihan hyvin ja Valma osaa jo laulaa ”Enkeli taivaan...” muitten mukana. ”Enkeli taivaan...” laulettiin aina kolmiäänisesti. Lapset lauloivat ensimmäistä ääntä ja äiti toista ja isä kolmatta, vaikka kyllä Ennukin jo kolmannen äänen osasi. Mutta kun isällä on niin voimakas ääni, piti Ennunkin laulaa ensimmäistä, että se kuuluisi paremmin.

Meillä on niin hauskaa aina jouluna!

- Pitänee mennä katsomaan, missä se odotettu joulu-ukko oikein viipty, sanoi isä. Kyllä sen pitäisi jo pian tulla. Ja niin isä läksi sitä pukkia etsimään. Ennen kuin isä ehti tulla takaisin, niin se joulu-ukko tulikin. Voi kuinka jännittävää!

Se joulu-ukko kysyi: ”Onko täällä kilttejä lapsia?” Ja äiti vastasi, että kyllä täällä on.

- Meillä on vain kilttejä lapsia, sanoi äiti.

Sitten se joulu-ukko antoi meille kaikille paketin, isälle myös. Ja sitten oli yksi paketti kaikille lapsille yhteisesti. Siinä oli sisällä kukkoaapinen. Se kukko oli niin komea. Sillä oli ihan punainen helтта.

- Nyt kaikki lapset tavaamaan, sanoi äiti.

Sitten me kaikki yhdessä lauloimme ja meillä oli niin hauskaa, ettei kukaan edes huomannutkaan, että isä ei ollut mukana.

Mutta sitten isä tuli.

- Joulu-ukko toi teillekin paketin, sanoi Jorma. Mitähän siinä mahtaa olla?
- Niin, mitähän tosiaankin, sanoi isä ja avasi paketin. Siellä oli oikein paksut ja lämpöiset villasukat. Niitä isä tarvitsisi kun piti aina kulkea sinne Kiviniemeen.

Kuului vain rapinaa, kun kaikki avasivat pakettinsa ja iloisia huutoja, kun paketista löytyi omena ja piparkakku ja KARAMELLEJÄ!

- Kyllä on hyvä olla kiltti, kun joulu-ukko tuo sitten lahjaksi karamellejä, sanoi Jorma. Äidillä oli niin hyvä mieli, kun kaikilla oli niin hauskaa.
- Joulu juhlista jaloin, sanoi äiti.

Äiti on leiponut meille jouluherkkuja ja paistanut jouluruokia niin, että koko koti haisee ihan joululle. Niin, paitsi tuo mänty. Mutta ei sitä huomaa. Sitten on äiti pannut ihan puhtaat matot lattialle ja pessyt kaikki salusiinitkin. Ja äiti pesi myöskin lampun kuupan ja koko muurin, kaikki kaapit ja sulanin ja ihan kaikki paikat.

Vaikka nyt on vasta aatto.

- Aatto juhlan jalostaa, sanoi isä.

Tämä on ensimmäinen joulu Röykkylässä. Enkä minä puhunut kenellekään, että minä otin ilman lupaa yhden joulukuusen karamellin siitä mänty-kuusesta. Kumma kyllä, kun joulu oli ohi, ei siinä enää alimmilla oksilla ollut yhtään karamelliä. Mihinkähän ne olivat joutuneet?

JÄSENASIAA - Tietoomme tulleet poisnukkuneet

Yrjö Foudila 2018
Eeva-Liisa Keski-Pukkila 2019
Elisabet Latvala 2020
Erkki Smolander 2020
Inga Lemström 2018
Teodor Voutilainen 2018
Maire Voutilainen 2019
Erkki Sainola 2004
Markku Voutilainen 2012
Anna-Liisa Haukinen 2013
Saima Voutilainen 2016
Irma Malmiharju 2016
Kyllikki Mikkonen 2020
Heimo Heinonen 2016
Einar Westerlund 2020

Olemme päivittäneet jäsenrekisterimme Digi- ja väestövirastosta 6/2020. Tästä johtuen poisnukkuneita on vuodesta 2004 alkaen.

Muistathan ilmoittaa muuttuneet nimi- ja osoitetietosi!

Osoite: WS-Sukuseura / Marita Parviainen, Peltokuja 7, 71160 Riistavesi

Sposti: info@ws-sukuseura.fi

Lähetäjä:
WS-Sukuseura ry
Lokkitie 1 C 4
73600 KAAVI

SUKUTUOTTEET – TILAA ITSELLE TAI LAHJAKSI

Kuva: Mikko Kauppinen

Riipus WS-logolla, hopeinen, 45cm / 50cm ketjulla		60€
Korvakorut WS-logolla, hopeinen, riippuvat / nappi		60€
Sukukirja		60€
Isännänviiri		110€
Pöytästandaari		50€
Kylpypyyhe		20€
Kasvo-/käsipyyhe		10€
WS-muki / Per Jönssen-muki		10€
T-paita, WS-logolla		10€
- naisille; fuksia, nude, musta ja valkoinen		
- miehille: lila, turkoosi, musta ja valkoinen		
Ruokaservetti	10kpl	3,50€
Kahviservetti	10kpl	3€
Anno Domini -kirjanen	1kpl	5€
	5kpl	20€
Olavinlinna-adressi kuorineen		1,50€

Tilaukset: info@ws-sukuseura.fi tai puh. 044 5928 697 / Marita (klo 18 jälkeen)

Tuotteet toimitetaan postiennakolla.

*Kiitos kuluneesta vuodesta
Hyvää Joulua ja
Onnekasta Uutta Vuotta 2021!*